

REFERAT Bornholms Ældreråd 2014-2017 d. 08-09-2015

Mødedato Tirsdag d. 08. september 2015 kl. 00:00

Mødested mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om projekt Tryk medicinering.....	5
Ældrerådets struktur og arbejdsform.....	7
Stillingtagen til ændringer i følgegruppernes sammensætning.....	10
Sekretariatets betjening af Bornholms Ældreråd.....	12
Orientering fra følgegruppen vedr. Teknik, Kultur mm.....	14
Orientering fra følgegruppen vedr. Social og Sundhed.....	20
Orientering fra Den koordinerende gruppe (økonomi og budget).....	22
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	24
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden.....	26
FN's ældredag 2015.....	28
Høring af Praksisplan for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018.....	31
Pulje til løft af ældreområdet 2015 og 2016.....	35
Orientering om Projekt selvkørende støvsugere og hverdagsrehabilitering.....	39
Debatoplæg vedr. Toftegårdens fremtid.....	43
Orientering om de økonomiske vilkår for medborgerhuse.....	48
Budget 2016 i høring i Bornholms Ældreråd.....	51
Mødeplan.....	54
Gensidig orientering.....	56
Eventuelt.....	58
Orientering til pressen.....	60

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Åbent punkt

1 Godkendelse af dagsorden

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældrerråd	08-09-2015	1	

Fraværende

Randy Korp

Erik A. Larsen

Sundhedschef Trine Dorow deltager, kl. 09,30 under behandling af punkt 2 vedr. Tryk medicinering.

Bornholms Ældrerråd, den 8. september 2015:
Godkendt, herunder behandling af tillægsdagsorden.

Punkt 2: Orientering om projekt Tryg medicinering

Åbent punkt

2 Orientering om projekt Tryg medicinering

27.15.00P00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	2	

Sundhedschef Trine Dorow vil i mødet give en orientering om status på projekt Tryg medicinering.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Orientering givet.

Projektet rekonstrueret. BRK's bidrag er som testkommune.

Punkt 3: Ældrerådets struktur og arbejdsform

Bilag

Svar fra Danske Ældreråd

Åbent punkt

3 Ældrerådets struktur og arbejdsform

27.69.40G00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	11-08-2015	2	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	3	

Formanden og næstformanden har den 17. juni 2015 på baggrund af en konkret problemstilling rettet henvendelse til Danske Ældreråd for at få deres syn på sagen.

Problemstillingen er opstået ved, at to medlemmer af Rådet finder, at det er forkert at koordineringsgruppen udarbejder dagsorden og foretager en forhåndsgennemgang af ældrerådets sager, videre at der er indført et forretningsudvalg, at strukturen er "ulovlig", og at den fratager ældrerådsmedlemmerne deres mulighed for at arbejde i den form, som lovgivningen siger, at ældrerådene skal arbejde.

Der er modtaget følgende svar fra Danske Ældreråd, som vedh. sagen i sin fulde form:

I anledning af henvendelsen er det konstateret, at hverken vedtægtens § 6 eller forretningsordenen for Bornholms Ældreråd er til hinder for, at rådsmøder kan forberedes af en koordinationsgruppe. Socialministeriets vejledning om ældreråd (nr. 40 af 11. maj 2011) indeholder ikke anvisninger, som forhindrer, at rådsmøder forberedes af en koordinationsgruppe, forretningsudvalg el. lign., jf. pkt. 11.

Danske Ældreråd mener ikke, at der er grund til juridisk bekymring over den måde, som Bornholms Ældreråd arbejder på.

Til besvarelse af henvendelsen finder Danske Ældreråd det rimeligt at undersøge, hvad der er praksis for i andre, sammenlignelige ældreråd.

Danske Ældreråds opfattelse er, at Ældrerådet i Bornholms Regionskommune skal løse lige så mange opgaver som kommuner med et langt større indbyggertal end Bornholm, og derfor har Danske Ældreråd kigget på vedtægten/forretningsordenen for nogle store kommuner, der i lighed med Bornholm har ældreråd med mange medlemmer.

På baggrund af tre eksempler kan det siges, at der er praksis for, at ældreråd kan nedsætte udvalg/grupper, der har til opgave at forberede møderne i ældrerådet.

Det er herefter Danske Ældreråds opfattelse, at hverken juraen eller praksis finder, at Bornholms Ældreråd har en ulovlig struktur eller arbejder i strid med lovgivning, der gælder for ældreråd (Retssikkerhedsloven §§ 30-33).

Bornholms Ældreråd, den 11. august 2015:

Udsat.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:
Taget til efterretning.

Punkt 4: Stillingtagen til ændringer i følgegruppernes sammensætning

Åbent punkt

4 Stillingtagen til ændringer i følgegruppernes sammensætning

27.69.40A00-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	4	

Vedtægternes § 6) Organisation og konstituering siger blandt andet:

Der nedsættes 3 følgegrupper således:

Den koordinerende gruppe: Besættes af formand og næstformand og de to formænd for de øvrige følgegrupper.

En følgegruppe for Social og Sundhed: Besættes af 4 medlemmer.

En følgegruppe for Teknik og Kultur: Besættes af 5 medlemmer.

I Ældrerådets møde den 14.1.2014 blev der foretaget udpegning af medlemmer til følgegrupperne således:

Følgegruppen for Social og Sundhed:

Vibeke R. Vibe, Anita Mortensen, Grethe Viborg og Erik A. Larsen blev udpeget.

Følgegruppen konstituerede sig med Vibeke R. Vibe som formand.

Følgegruppen for Teknik og Kultur:

Verner Landin, Jan Harvest, Svend Aage Kristoffersen, Ella Jallo og Jørgen Kleener blev udpeget.

Følgegruppen konstituerede sig med Verner Landin som formand og Jan Harvest som sekretær.

Medlem af Følgegruppen Teknik og Kultur Jørgen Kleener er pr. 12. august 2015 udtrådt af Bornholms Ældreråd og 1. suppleant Ragna Folkmann er indtrådt som ordinært medlem.

Der skal i den anledning tages stilling til hvilke ændringer der skal ske i den forbindelse.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Erik A. Larsen udtræder af følgegruppen Social og Sundhed og indtræder i følgegruppen Teknik, Kultur m.m.

Ragna Folkmann indtræder i følgegruppen Social og Sundhed.

Punkt 5: Sekretariatets betjening af Bornholms Ældreråd

Åbent punkt

5 Sekretariatets betjening af Bornholms Ældreråd

27.69.40P24-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	5	

Vedtægternes § 6) Organisation og konstituering siger blandt andet:

Regionskommunen stiller mødelokaler til rådighed, samt afholder de med Bornholms Ældreråds virksomhed nødvendige udgifter, herunder til kursusvirksomhed og lignende, ligesom der stilles sekretariatsbistand til rådighed i fornødent omfang.

På baggrund af given sag, er der behov for at præcisere forretningsgangen i forhold til kontakt af kommunens administration og indhentelse af oplysninger.

Lov om kommunernes styrelse § 31 siger blandt andet:

”Ansaret for ledelsen af kommunens administration i forhold til kommunalbestyrelsen ligger formelt hos borgmesteren, der derfor altid må danne mellemløbet mellem kommunalbestyrelsen og administrationen. Alle henvendelser fra kommunalbestyrelsen eller et af dens medlemmer til den kommunale forvaltning må foregå via borgmesteren. Henvendelser til forvaltningen vil dog med borgmesterens samtykke kunne ske, ligesom det i praksis accepteres, at borgmesteren efterfølgende underrettes om rutineprægede henvendelser til forvaltningen. Retter et kommunalbestyrelsesmedlem uberettiget henvendelse til ansatte i forvaltningen m.v. kan dette påtales af borgmesteren eller kommunalbestyrelsen, ligesom det kan indskræpes over for de ansatte, at medlemmer ikke har ret til uden om borgmesteren at indhente oplysninger eller sagsmateriale.”

I relation til Ældrerådet – har servicedirektør Johannes Nilsson bemyndiget sekretæren for Bornholms Ældreråd til at være det koordinerende led mellem Rådet og administrationen.

Henvendelser til politikere både kommunale som landspolitikkere kan fortsætte uændret – og ligeså øvrige samarbejdsparter udenfor den kommunale administration.

Til orientering for Bornholms Ældreråd, og stillingtagen til om dette giver anledning til ændringer i forretningsordenen for Bornholms Ældreråd.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Taget til efterretning.

Punkt 6: Orientering fra følgegruppen vedr. Teknik, Kultur mm.

Bilag

Bilag til ÆR 8.9.

Åbent punkt

6 Orientering fra følgegruppen vedr. Teknik, Kultur mm.

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
------------	----------	-------------	--------------

Bornholms Ældreråd	08-09-2015	6	
--------------------	------------	---	--

Mødet afholdt på Ullasvej 21, mødelokale F, torsdag 13. august 2015 kl. 08.30 – 10.30.

Til stede: Verner Landin (VL), Ella Jallov (EJ), Svend Aage Kristoffersen (SAAK) og Jan Harvest (JH)

Fraværende: Jørgen Kleener (JK)

1. Referatet fra 17.6.2015.	Ingen bemærkninger.
2. Ældrerådsreferat fra 17.6.2015.	Ingen bemærkninger.
3. Teknik- og Miljøudvalgets møde 1.6.2015. Jf. referat fra mødet 17.6.2015.	Ingen bemærkninger.
4. Gennemgang af referater fra brugerrådsmøderne:	Ingen møder afholdt.
5. Fritids-, Kultur- og Forebyggelsesudvalgets møde 3.6.2015. Jf. referat fra mødet 17.6.2015.	Ingen bemærkninger.
6. Trafik og havneområdet: Man drøftede hvem vore interessepartnere egentlig er og kom til følgende: <ul style="list-style-type: none"> - Ystad havn - Rønne havn - Bornholmerfærgen - BAT - Bornholms Lufthavn - Johns busser - DSB - Bornholmerbussen - DAT Fremover vil vi forsøge at opstille	VL tager kontakt med Rønne Havn med henblik på møde i okt./nov. 2015. Gruppen gennemgik mødet 20.5.2015 med Færgen og ønsker specielt at man fremover fortsat hæfter sig ved <ul style="list-style-type: none"> - hvorledes den fremtidige pensionistbizz bliver - større rummelighed for biler på Færgen, så man undgår de urimelige parkeringsforhold som ofte finder sted i dag - rullende trapper i ank/afgangsterminalerne i såvel Ystad som Rønne - flere bænke - indcheck med bil med pensionistbizz med yderligere passagerer - informationskærme på båd og andre steder

<p>problempunkter indenfor hvert område og så hen af vejen tage kontakt med området.</p> <p>Ystad havn: Rullende trapper (ny kontraktperiode) Flere bænke. Bedre skiltning vedrørende adskillelse af passagerer med og uden bagage. Informationsskærm i ankomsthallen. Bussely ved Bornholmerbussen. Shuttle-bus. Kaffe-vand automat bør anskaffes.</p> <p>Bornholmerfærgen: Rullende trapper (ny kontraktperiode) Bænke (ny kontraktperiode). Indcheck med bil med pensionistbizz med yderligere passagerer i vognen. Informationsskærm på båden. Pladser til patienter. Trækgener. Dårlige højttalere. Håndtering af bagage, som til tider er kaotisk. Håndtering af uforudsete situationer inkl. information. Bagagebokse.</p> <p>Patientrejser: Hvorfor sker der "omlastning" af patienter i Ystad fra en dansk til anden dansk ambulance.</p> <p>Hvorfor skal bevilligede rejser med bevillingsnummer afhente billetten 1 time før afgang ved Færgen? - det virker helt urimeligt ved afgang kl. 06.30 (specielt for patienter med bopæl udenfor Rønne)!!!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dårlige højttalere - bedre håndtering af uforudsete situationer og bedre og hurtigere information - bagagebokse specielt i Ystad og skiltning heraf - WIFI til alle (eventuelt via satellit) <p>Ovennævnte punkter bør medtages i diverse udbud som konkurrence parametre.</p>
<p>7. Høringer: Ses på: www.brk.dk/ indflydelse og politik/ høringer.</p> <p>Badebro i Osandbugten i Sandvig med deadline pr. 7.11.2015. Tilgængeligheden fremgår ikke af projektet.</p>	<p>Teknik- og Miljøgruppen anbefaler overfor Ældrerådet at man giver følgende høringssvar:</p> <p>Ældrerådet forudsætter at etableringen giver let og ubesværet tilgængelighed til badebroen.</p> <p>Efterfølgende har vi konstateret at på trods af at høringsfristen er 7.11.2015, så er broen udført!!</p> <p>VL undersøger sagen.</p>

<p>8. Fastsættelse af møderne for 2014 og 2015. VL havde ikke fået nogen henvendelse fra teknik og miljø forvaltningen om procedure for høringer mv.</p>	<p>For 2015 aftales (kl. 08.30):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 17. september - 22. oktober - 12. november - 10. december. <p>2016 aftales på næste møde.</p>
<p>9. Møde med museumsdirektør Jacob Bjerring Hansen om evt. nyt museum/VL</p> <p>Da følgegruppen også har kultur som interesseområde indstiller Teknik- og Miljøgruppen til Ældrerådet, at Ældrerådet engagerer sig i såvel drift som anlæg ved Bornholms Museum og foreslår en besigtigelse af lokaliteterne i Rø med orientering om fremtidsplanerne for det samlede museumsbyggeri der.</p> <p>I medfør af mødet 23.4.2015 blev det aftalt, at JHB til eftersommeren ville kontakte Ældrerådet med evt. nyheder for byggeriet.</p>	<p>VL hører om der er noget nyt.</p>
<p>10. Revision af katalog</p>	<p>Sker fremover ved SAAK`s foranledning.</p>
<p>11. Rønne gruppen</p> <p>Har været en løbende proces. Rapport forventes færdig i april 2015 - herefter forventes materialet offentliggjort via offentlige møder. Offentligt møde afholdt 23.4.2015 kl. 19.00 på biblioteket i Rønne. Jf. mail fra JK.</p>	<p>Udgår indtil videre.</p>
<p>12. Aakirkeby Bibliotek.</p> <p>Jf. udsendte rapport fra besigtigelse 16.4.2015, jf. bilag.</p> <p>VL har sendt referatet fra besigtigelse til udtalelse hos udvalgsformanden. Vi afventer tilbagemelding fra Erik Lund Hansen, som har sendt følgende:</p> <p>Jeg har rettet henvendelse til servicedirektør Johannes Nilsson, der har henvendt sig til Center for Ejendomme og Drift for at se på de forhold, som Ældrerådet anfører bl.a. tilgængelighed, adgangsforhold og parkering. Så der må vi forvente at</p>	<p>Teknik- og Miljøgruppen ønsker uanset om det er et krav i bygge-loven eller ej et handicappoilet etableret (som stillet i udsigt!!).</p> <p>VL forespørger Johannes Nilsson om, hvornår man kan forvente nyt i sagen.</p>

<p>der sker noget.</p> <p>Det vil også blive undersøgt, om der kan etableres flere siddepladser, uden at det får konsekvenser for brandsikkerheden. Og der vil blive set på mulighederne for bedre skiltning for at forbedre bibliotekets funktion og dermed oplevelsen af biblioteket som større end ét rum, hvilket det jo vitterlig er.</p> <p>Der er ikke etableret et handicap toilet, da det ikke er et krav fra bygningsmyndigheden.</p> <p>Der spørges også til rationale omkring samling med Borgerservice. Der er bestemt fortsat et rationale ved det, og adskillelsen er faktisk et resultat af dialogen med borgerne i Aakirkeby for at imødekomme ønsket om muligheden for en uforstyrret samtale med personalet i Borgerservice.</p> <p>Det var en opsamling på de svar jeg har fået, som jeg håber er fyldestgørende. Som du kan se er vi afhængige af, at Center for Ejendomme og Drift tager action – hvilket de måske allerede har gjort?</p>	
<p>13. Mødet med Nis Jordt-Petersen.</p> <p>Med henvisning til notat fra NJP som optakt til mødet (som vil blive ajourført af NJP og udsendt til gruppen), skal bemærkes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Færdiggørelse af toilet i Snellemark er forsinket, hvilket gruppen finder beklageligt og er forundret over at der så ikke er oprettet en midlertidig løsning. - Busstoppested i forbindelse med Plejecenter Snorrebakken bør nu have en snarlig afslutning og følgegruppen forventer at have en afklaring inden 1.9.2015. Følgegruppens udgangspunkt er at man i sin tid lovede at 	<p>Er omsider færdigt.!!</p> <p>VL søger afholdt møde med Teknik- og Miljøudvalget og gruppen med deltagelse af BAT-chefen og Niels Jordt-Petersen til afklaring af sagen – f. eks. 14.9.2015.</p>

bybussen kørte helt op til centerets hovedindgang uden at der dengang var betænkeligheder hermed. VL vil kontakte Carsten Scheiby herom.	
--	--

JH

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:
Orientering givet.

Punkt 7: Orientering fra følgegruppen vedr. Social og Sundhed

Bilag

Referat 3.9.

Åbent punkt

7 Orientering fra følgegruppen vedr. Social og Sundhed

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	7	

Følgegruppen for Social og Sundhed holder møde den 3. september. Referat herfra vil blive givet i mødet.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Orientering givet fra følgegruppens møde den 3.9., referat vedh.

Punkt 8: Orientering fra Den koordinerende gruppe (økonomi og budget)

Åbent punkt

8 Orientering fra Den koordinerende gruppe (økonomi og budget)

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	8	

Den koordinerende gruppe holdt møde den 31. august. Referat herfra er tilgået medlemmerne direkte.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:
Orientering givet. Månedlige økonomirapporter udsendes.

Punkt 9: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Åbent punkt

9 Orientering fra Trafikkontaktrådet

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	9	

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Orientering givet af formanden. Trafikkontaktrådet til møde med transportministeren den 24.9. angående trafikal ligestilling.

Punkt 10: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden

Åbent punkt

10 Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	10	

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Orientering givet.

Møde den 10.9., Ella Jallo og Vibeke Rivold Vibe deltager.

Formands-/næstformandsmøde den 16.9.

Punkt 11: FN's ældredag 2015

Bilag

Referat

Åbent punkt

11 FN´s ældredag 2015

27.15.00G20-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	09-12-2014	9	
Bornholms Ældreråd	13-01-2015	8	
Bornholms Ældreråd	10-03-2015	10	
Bornholms Ældreråd	21-04-2015	8	
Bornholms Ældreråd	19-05-2015	12	
Bornholms Ældreråd	17-06-2015	7	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	11	

Nedsættelse af arbejdsgruppe vedr. tilrettelæggelse af markeringen af FN´s ældredag den 1. oktober 2015.

Bornholms Ældreråd, den 9. december 2014:

Jan Harvest, Randy Korp, Verner Landin, Ella Jallov og Poul Ancher Hansen udpeget.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 13. januar 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. ´s ældredag 2015.

Bornholms Ældreråd, den 13. januar 2015:

Arbejdsgruppen planlægger 1. møde tirsdag den 27. januar kl. 11,30 - 13,00.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 10. marts 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. ´s ældredag 2015.

Planlægning af F. N. ´s ældredag 2016 – reservering af lokaler.

Bornholms Ældreråd, den 10. marts 2015:

Orientering givet. Leila Lindén oplægsholder i 2015 - dagen holdes på Bornholms Hospital. I 2016 reserveres lokaler i Aakirkeby Hallerne.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 21. april 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. 's ældredag 2015.

Bornholms Ældreråd, den 21. april 2015:

Orientering givet.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 19. maj 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. 's ældredag 2015.

Bornholms Ældreråd, den 19. maj 2015:

Orientering givet.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 17. juni 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. 's ældredag 2015.

Bornholms Ældreråd, den 17. juni 2015:

Der er aftalt klaverakkompagnement til den 1. oktober.

Næste møde er den 4. august.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 8. september 2015:

Sidste nyt fra arbejdsgruppen vedr. planlægning af F. N. 's ældredag 2015.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Orientering givet. Pjecer udarbejdet og kopieret. Annoncer klar.

Planlægning af F. N. dagen i 2016 er i fuld gang.

Punkt 12: Høring af Praksisplan for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018

Bilag

Baggrundsnotat om praksisplanen

Høringsudkast for Praksisplan for almen praksis, 2015-2018 for Region Hovedstaden

Grundbeskrivelse; Almen Praksis i Region Hovedstaden

Åbent punkt

12 Høring af Praksisplan for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018

29.30.00P17-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	17-08-2015	3	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	12	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Praksisplanudvalget i Region Hovedstaden er fremsendt Praksisplan for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018 i høring.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at udkast til Praksisplan for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018 sendes til høring i Ældrerådet og Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 17. august 2015:
Sendes i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i den godkendte sundhedsaftale skal kommuner, region og de alment praktiserende læger nå til enighed om en praksisplan for almen praksis. Praksisplanen for Almen Praksis i Region Hovedstaden 2015-2018 er den ramme, der sikrer, at sundhedsaftalen gennemføres i forhold til almen praksis.

De opgaver, som de alment praktiserende læger ønskes forpligtiget til at udføre i sundhedsaftalen skal beskrives i praksisplanen og følges op af en underliggende aftale.

Det er først med den underliggende aftale, at kommuner og region knytter økonomi og ressourcer til indsatserne i praksisplanen, og det er også først med den underliggende aftale, at de praktiserende læger er forpligtede til at følge praksisplanen. Jf. "Baggrundsnotat om praksisplanen, den underliggende aftale og sammenhæng til sundhedsaftalen".

Praksisplanen forhandles i Praksisplanudvalget i Region Hovedstaden og Regionen har den endelige beslutningskompetence. Den underliggende aftale skal godkendes i kommunerne.

Praksisplanen forventes godkendt ultimo 2015, og først herefter kan der indgås en underliggende aftale. I efteråret 2015 udarbejdes procesplan for arbejdet med de underliggende aftaler.

Da det er et centralt mål for praksisplanen at være med til at sikre gennemførelse af Sundhedsaftalen 2015-2018, bliver de politiske mål og visioner herfor også centrale i praksisplanen.

Visionerne for Praksisplan 2015-2018 er, som i Sundhedsaftalen 2015-2018:

- at borgerne oplever at være samarbejdspart i eget forløb og medvirker i udviklingen af det sammenhængende sundhedsvæsen
- at udvikle og udbrede nye samarbejdsformer
- at sundhedsvæsenet bidrager til at skabe mere lighed i sundhed
- at borgeren selv oplever høj kvalitet og sammenhæng i indsatsen

Under hver af de fire visioner er der med afsæt i Sundhedsaftalens mange indsatser formuleret en række anbefalinger til, hvorledes almen praksis kan bidrage til at sikre gennemførelse af Sundhedsaftalen.

Eksempelvis er der en indsats i Sundhedsaftalen, der siger, at "Vi vil i aftaleperioden arbejde for en styrkelse af den systematiske involvering af borgere ved udvikling og tilrettelæggelse af det organisatoriske samarbejde, der vedrører tværsektorielle indsatser og forløb".

Dette udtrykkes i praksisplanen med anbefalingen:

- At almen praksis deltager i arbejdet med at styrke systematisk involvering af patienter og pårørende ved udvikling og tilrettelæggelse af det organisatoriske samarbejde, der vedrører tværsektorielle indsatser og forløb.

Det er vurderingen, at praksisplanens anbefalinger generelt understøtter indsatserne i Sundhedsaftalen, men som nævnt er det først med konkretiseringen i den underliggende aftale, at de opgaver - som de alment praktiserende læger forpligtes til at udføre - fastlægges og nærmere kan vurderes i forhold gennemførelse af Sundhedsaftalen 2015-2018.

Praksisplanen beskæftiger sig ligeledes med Kapacitet og Tilgængelighed og har bl.a. fokus på rekruttering og fastholdelse samt betjening af akuttilbud og sygebesøg; problemstillinger, hvor man på Bornholm gennem længere tid har efterspurgt og søgt løsningsmodeller.

I Praksisplanen nævnes således specifik Bornholm som et område, hvor det forudses vanskeligt at fastholde tilstrækkelig lægedækning.

I Praksisplanen anbefales:

- At der nedsættes en tværsektoriel arbejdsgruppe, som samler viden om mulighed og barrierer for at understøtte almen praksis i områder med mange sårbare borgere og kommer med konkrete forslag til tiltag.
- At der i planperiodens første år udarbejdes en ny model for lægedækning, der tager højde for ulighed i sundhed, med udgangspunkt i relevante data.

Praksisplanens anbefalinger i forhold til rekruttering har fokus på sårbare borgere og ulighed i sundhed - områder der også er vigtige i forhold til lægedækningen på Bornholm. Bornholms beliggenhed midt i Østersøen kan dog kræve en særlig opmærksomhed og særlige tiltag lokalt.

I forhold til betjening af akuttilbud og sygebesøg fremhæver praksisplanen behovet for en udbygget lægefaglig betjening i takt med *at liggetiden bliver kortere og samtidig med, at antallet af genoptræningsplaner fra hospitaler til kommunerne er stigende er der behov for en*

tilpasning af kommunernes tilbud, særligt i hjemmesygeplejen - genoptræning og midlertidige pladser..... De kommunale tilbud kræver et højere kompetenceniveau end tidligere og forudsætter en udbygget lægefaglig betjening.

Den fortsatte udvikling af det nære sundhedsvæsen på Bornholm – og i kommunerne generelt - afhænger således i høj grad af, at de nødvendige rammer og aftaler for en udbygget lægefaglig betjening kommer i stand.

Praksisplanen anbefaler:

- at følge og anvende resultaterne af læring og forskning vedr. betjening af akutområdet
- at der indgås rammeaftale om de foreslåede modeller for lægefaglig betjening af akuttilbud, plejecentre, m.m.

Det er således vigtigt, at praksisplanens anbefalinger på dette område snarest konkretiseres.

I forhold til et samlet høringssvar til Praksisplanudvalget er det vurderingen:

- at Bornholms Regionskommune kan tage praksisplanen til efterretning med en forventning om, at der sker en konkretisering af planens anbefalinger, der kan sikre et forpligtende tværsektorielt samarbejde i udmøntning af sundhedsaftalen og en fortsat udvikling af det nære sundhedsvæsen. Det er også vigtigt at der er fokus på lægedækningen og evt. særlige forhold omkring Bornholm i forhold til rekruttering af læger set i forhold til Bornholms geografiske placering midt i Østersøen.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Bornholms Ældreråd i møde den 8. september 2015.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015

Bornholms Ældreråd tager praksisplanen til efterretning, idet Rådet forventer at planens anbefalinger konkretiseres og at medinddragelse af patienterne er en hel naturlig tankegang. Ligeledes er det vigtigt at fokusere på lægedækningen. Ældrerådet vil nøje følge arbejdet.

Punkt 13: Pulje til løft af ældreområdet 2015 og 2016

Bilag

Samlet overblik over Ældrepuljens indsatser i 2015 og 2016

Åbent punkt

13 Pulje til løft af ældreområdet 2015 og 2016

27.00.00Ø34-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	17-08-2015	5	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	13	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget til efterretning

Resumé

Der er i forbindelse med aftale om finanslov for 2014 afsat 1 mia. kr. årligt i en pulje til permanent løft af indsatsen på det kommunale ældreområde. Bornholms Regionskommune har i 2014 og 2015 efter ansøgning fået bevilget 10,3 mio. kr. og igangsat en række projekter og indsatser på ældreområdet. Fra 2016 tilføres midlerne via kommunens bloktilskud. Der gives en status på udmøntning af puljemidler i 2015 samt forslag til plan for udmøntning i 2016.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,
at orienteringen tages til efterretning og sendes til orientering for Ældrerådet og Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 17. august 2015:

Taget til efterretning og sendes til orientering for Ældrerådet og Handicaprådet, idet udvalget ønsker afdækket muligheden for at lave et hjælpemiddeltestmiljø eventuelt finansieret indenfor rammen i ældrepuljen 2016.

Sagsfremstilling

For at sikre, at Ældrepuljen understøtter den planlagte udvikling på ældre- og sundhedsområdet jf. analysen af ældre- og sundhedsområdet, blev de ansvarlige ledere for de enkelte indsatser i 2015 - i en intern opfølgning i foråret 2015 - anmodet om en kort status på indsatsen i 2015, men også om en kort vurdering/beskrivelse af, hvorledes de pågældende indsatser kan understøtte den rehabiliterende tilgang.

Af opfølgningen fremgår det, at de prioriterede indsatser i 2015 generelt udmøntes som planlagt og også vurderes at være i overensstemmelse med at understøtte den rehabiliterende tilgang. Af opfølgningen fremgår det dog, at:

- Indsatsen vedr. "Hverdagsrehabilitering med en tværfaglig tilgang" udskydes til implementering i forbindelse med anbefalingerne fra analyserne af ældre- og

sundhedsområdet. Ministeriet er forespurgt om mulighed for overførsel af budget til 2016.

- Indsatsen vedr. "Organisationsudvikling – hjemmeplejen" er besluttet lagt sammen med anbefalingerne vedr. omlægninger af ældre- og sundhedsområdet. Det betyder, at indsatsen udmøntes med ansættelse af 3 visitatorer pr. 1. august 2015 i Center for Ældre med henblik på
  - "reduktion af sagsbehandlingstiden, da en hurtig opstart med rehabilitering er vigtig i forhold til succesraten", jf. analyserapport.
- To indsatser er forsinket, men forventes udmøntet efter justering:
  - "Værktøjer til tidlig opsporing" er forsinket pga. softwaremæssig udfordring ved udvikling af applikationen til de windows-telefoner/PDA'er, der bruges indenfor hjemmeplejen.
På plejecentrene har man valgt at arbejde med tidlig opsporing med afsæt i KMD-Care, hvilket samtidig har 'frigjort' midler i puljen til kompetenceudvikling.
  - Samarbejdsprojektet med Bornholms Hospital "Tværsektorielt samarbejde med fokus på demente borgere og genindlæggelser" er forsinket bl.a. som følge af genopslag af stillingen som 'tværsektoriel' sygeplejerske.

Økonomiopfølgningen for Ældrepuljen pr. 31.07.2015 viser et samlet mindreforbrug på 1,4 mio. kr. - primært som følge af ovennævnte forhold. Med henblik på at understøtte implementering af den rehabiliterende tilgang forudsættes det at mindreforbruget i 2015 bliver anvendt til finansiering af analysens anbefalinger, herunder bl.a. kompetenceudvikling og opstart af rehabiliteringsteam eller alternativt overføres til 2016.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2016 er det aftalt, at Ældrepuljemidlerne tilføres kommunerne via bloktilskuddet. I planen for omlægningerne på ældre- og sundhedsområdet som udvalget behandlede på møde den 24. juni 2015 forudsættes det, at midlerne fra Ældrepuljen også fremadrettet disponeres til ældre- og sundhedsområdet og medvirker til at understøtte den foreslåede plan for omlægninger på ældre- og sundhedsområdet.

Det fremgår endvidere, at "Ældrepuljen forudsættes i 2015-2019 prioriteret til at fastholde akutteamet i sygeplejen (2,7 mio.kr./år), fremskudt visitation (1,3 mio.kr./år), tværfaglige konferencer (0,9 mio.kr./år) samt at de øvrige prioriterede indsatser løbende vurderes for at understøtte den samlede omlægning herunder understøttelse af fx det frivillige arbejde, kompetenceudvikling, forebyggelige indlæggelser etc."

Nedenstående tabel giver et samlet overblik over Ældrepuljens indsatser i 2015 og 2016 baseret på ovenstående forhold og er nærmere beskrevet i bilaget: Samlet overblik over Ældrepuljens indsatser i 2015 og 2016.

Ældrepuljens indsatser i 2015 og 2016	Budget 2015	Forslag til revideret budget 2015	Forslag til budget 2016
Vedligeholdende træning	0,4	0,3	0,4
Genoptræning efter Sundhedsloven	0,4	0,4	0,4
Hverdagsrehabilitering med en tværfaglig tilgang	0,7	0,0	0,9
<i>Nyt: Opstart af rehab-team i 2015</i>	0,0	0,9	0,0
Frivillighedskoordinator	0,6	0,6	0,6

Selvkørende støvsugere & hverdagsrehabilitering	0,4	0,4	0,0
Småspisende ældre - ernæringskonsulent	0,4	0,4	0,4
Akutteams på Sønderbo	2,2	2,2	2,7
Værktøjer til tidlig opsporing	0,6	0,7	0,1
Tværasektorielt samarbejde med fokus på sårbare borgere	0,4	0,3	0,5
Kompetenceudvikling; <i>Nyt: Den rehabiliterende organisation</i>	1,3	1,3	0,6
Organisationsudvikling – hjemmeplejen. <i>Nyt: Styrkelse af Visitationen</i>	0,5	0,5	1,3
Sociale aktiviteter på plejecentre	1,5	1,5	1,6
Et godt liv på plejecentre	0,8	0,8	0,9
Total	10,3	10,3	10,3

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med økonomiaftalen for 2016 er det aftalt, at midlerne fra Ældrepuljen tilføres kommunerne via bloktilskuddet. Det forudsættes, at finansiering af indsatser under Ældrepuljen prioriteres i budget 2016 med i alt 10,3 mio. kr. (10,6 i pl-2016).

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering for Bornholms Ældeerråd i møde den 8. september 2015.

Bornholms Ældeerråd, den 8. september 2015:
Taget til efterretning.

Punkt 14: Orientering om Projekt selvkørende støvsugere og hverdagsrehabilitering

Bilag

Afrapportering af projekt vedr. selvkørende støvsugere og hverdagsrehabilitering.

Åbent punkt

14 Orientering om projekt selvkørende støvsugere og hverdagsrehabilitering

27.36.00P20-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	17-08-2015	7	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	14	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget til efterretning

Resumé

Bornholms Regionskommune har fået bevilget penge fra Ældrepuljen til iværksættelse af et projekt vedrørende selvkørende støvsugere kombineret med fokus på den enkelte borgers behov for en hverdagsrehabiliterende indsats. Formålet med indsatsen er at øge borgerens selvhjulpenshed og uafhængighed gennem supplement til allerede visiteret rengøring. Projektperioden var oprindeligt fra 1. juni 2014 – 31. december 2014, men blev forlænget til 31. maj 2015.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,
at orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 17. august 2015:

Orienteringen taget til efterretning, idet udvalget ønsker at de indkøbte selvkørende støvsugere fortsat tænkes ind i arbejdsgangene til de borgere der ønsker det. Orienteringen sendes til Ældrerådet og til Handicaprådet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med at der er afsat midler til løft af ældreområdet (Ældrepuljen), har Bornholms Regionskommune gennemført et projekt vedrørende selvkørende støvsugere. Projektet har været organiseret under Center for Ældre, Hjemmeplejen. Projektet har været organiseret med en ergoterapeut som projektleder og en pædagog. Desuden er udpeget et antal ambassadører i 4 teams i hjemmeplejen (Rønne Vest, Allinge, Nexø by og Nexø land). Der er blevet indkøbt 80 selvkørende støvsugere og 20 ledningsfri støvsugere.

Formålet med indsatsen var at øge borgernes selvhjulpenshed og uafhængighed gennem et supplement til allerede visiteret rengøring. Dette ved at give borgerne støtte til anvendelse af

selvkørende støvsugere, som de fik mulighed for at låne og afprøve i eget hjem. De ledningsfrie støvsugere blev købt for at have et tilbud, hvor borgeren skal være fysisk aktiv, primært tiltænkt de borgere, som ikke er visiteret til hjælp, som selvom de ikke var den egentlige målgruppe, var interessante i forhold til at forblive selvhjulpne, og ikke fremadrettet have behov for kommunens hjælp.

I projektperioden har der været følgende aktiviteter:

- Informationsbrev til borgerne, med information om projektet og borgerens mulighed for at låne en støvsuger.
- Instruktionsbesøg hos borgerne. Som udgangspunkt foretaget af hjemmeplejens ambassadører, men med mulighed for at trække på ergoterapeut/pædagog ved behov.
- Opfølgingsbesøg hos borgerne ved behov.
- Afhentning af støvsuger. I samme forbindelse blev der udfyldt evalueringsskemaer sammen med borgerne.
- Udlån af selvkørende støvsugere til personale.
- Opstartsmøder, ugemøder temadage m.m. i hjemmeplejen.
- Temadag om rehabilitering og samarbejde.
- Informationsdage på bibliotekerne/pressemeddelelse.
- Nyhedsbrev

Evaluering

Der har i perioden været 67 selvkørende støvsugere og 17 ledningsfri støvsugere til afprøvning hos borgerne. 50 af disse borgere var i forvejen visiteret til rengøring. De visiterede borgere har primært afprøvet selvkørende støvsugere, men 5 har afprøvet ledningsfrie. De ikke visiterede borgere har primært afprøvet ledningsfrie støvsugere, men enkelte har pga. funktionsniveau også afprøvet selvkørende støvsugere.

Flertallet af borgerne har generelt været meget tilfredse med støvsugerne og har haft let ved at komme i gang med brugen. Støvsugeren er oftest brugt 1 gang ugentligt, og man har generelt været tilfredse med kvaliteten af støvsugningen. De borgere, som har været utilfredse med støvsugeren, har omvendt haft svært ved at komme i gang, og svært ved at fx tømme støvbeholder m.m., og der har også været tekniske udfordringer.

Antallet af borgere, som ikke har ønsket afprøvning af støvsuger, eller som ikke er blevet vurderet egnede er ca. 50. 8 af de pågældende borgere har haft instruktion, men ønskede ikke at beholde støvsugeren, idet de følte det var tidskrævende at skulle flytte ting/møbler før støvsugningen, var bange for faldrisiko, nervøse for deres ægte tæpper, og fordi de syntes, at støvsugeren larmede for meget.

Det kan desuden konstateres, at der har været en del tekniske udfordringer med selvkørende støvsugere, her kan bl.a. nævnes:

- Har ikke dansk sprog.
- Ingen fjernbetjening.
- Kører op på nogle typer møbler, og bruger meget energi på dette – løsning af problemet ikke mulig alle steder.
- Klarer ikke alle dørtrin.

Vurdering af egnet målgruppe

Støvsugeren kan principielt bruges hos alle borgere, hvis hjemmet er gjort klar til det. Dog er der i projektet fravalgt borgere med mentale problemer, samt borgere, som var bange for at falde over støvsugeren, når den kørte. Borgere med KOL angiver, at de kan mærke forskel på luftkvaliteten i hjemmet, efter at have fået den selvkørende støvsuger.

Som det fremgår af afrapporteringen er der en række fordele og ulemper ved selvkørende støvsugere, her skal blot nævnes, at borgerne oplever øget fleksibilitet og selvbestemmelse i sin hverdag og medarbejderne får et bedre arbejdsmiljø. Af ulemper nævnes, at man måske skal lave om på indretningen af hjemmet, og at den ikke kan støvsuge møbler, paneler o.l.

Ankestyrelsen har truffet principafgørelser i et par sager vedr. brug af selvkørende støvsugere, heraf fremgår, at kommunen gerne må beslutte, at hvis borgeren kan støvsuge ved hjælp af selvkørende støvsuger, så kan man ikke få bevilget hjælp til støvsugning, og at en selvkørende støvsuger kan betragtes som et forbrugsgode, som borgeren har mulighed for at ansøge kommunen om støtte til indkøb af.

Hvis Bornholms Regionskommune vil gøre brug af selvkørende støvsugere som led i hjælpen efter servicelovens § 83 og 83a, vil det kræve en ændring af kvalitetsstandarder samt en tilpasning af serviceniveauet i forhold til muligheden for at få bevilget støvsugeren som forbrugsgode.

Erfaringerne fra projektet viser samlet set, at der er potentiale i anvendelse af selvkørende støvsugere i form af bedre og mere fleksibel service for nogle borgere – og at der kan være et økonomisk potentiale i en ændring af kvalitetsstandarder vedr. praktisk hjælp til rengøring.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering for Bornholms Ældeerråd i møde den 8. september 2015.

Bornholms Ældeerråd, den 8. september 2015

Taget til efterretning.

Punkt 15: Debatoplæg vedr. Toftegårdens fremtid

Bilag

Notat debatoplæg Toftegården

Åbent punkt

15 Debatoplæg vedr. Toftegårdens fremtid

82.20.00P20-0028

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	17-08-2015	9	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	15	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Som opfølgning på ældreanalysen fra 2008 blev der i 2011 nedsat en arbejdsgruppe som skulle arbejde med planen om, at Toftegården skulle ombygges til et nyt plejecenter med 30 almene plejecenterboliger samt aktivitetscentertilbud. Det blev efterfølgende politisk vedtaget, at stillingtagen til Toftegården skulle afvente Snorrebakken etape 2's ibrugtagning. Debatoplæg vedr. Toftegårdens fremtid foreligger nu.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til drøftelse med henblik på stillingtagen til den videre proces

Social- og Sundhedsudvalget, den 17. august 2015:

Drøftet. Proces igangsættes. Første skridt tages til et indledende møde for beboere, pårørende og andre interesserede. Mødet planlægges i samarbejde med Teknik- og Miljøudvalget og Hasle Byting.

Sendes til orientering i Ældrerådet.

Sagsfremstilling

Debatoplægget omfatter

- redegørelse for bygningens stand, herunder både driftsmæssig og teknisk stand
- nuværende drifts- og vedligeholdelsesbudget
- budgetbehov til drift og vedligeholdelse (gennemsnitstal fra V&S Prisdatabasen)
- beskrivelse af muligheder og begrænsninger som de fysiske rammer giver i forhold til visionen "Et godt og aktivt liv" og tanken om leve- og bomiljøer
- beskrivelse af behovet for boliger
- tanker om fremtidig status (plejehjem/-center) samt evt. fysisk placering, hvis der bygges nyt

Vedligeholdelsesstand:

Klimaskærm - ikke god. Tekniske anlæg – behov for udskiftning af brugsvandsinstallation og ventilation og energioptimering af eksisterende varmeanlæg. Indendørs faciliteter – god, bortset fra punkterede termoruder. Udendørs faciliteter – tilstanden vekslende – terrasserne skal totalrenoveres, gangstier m.m. skal renoveres, og supplerende belysning skal etableres.

Muligheder og begrænsninger, som de fysiske rammer giver i forhold til visionen "Et godt og aktivt liv"

Der er nye fællesarealer i begge boligafdelinger, som giver mulighed for fællesskaber og samvær samt fællesspisning og mulighed for ophold i fællesarealerne som kan virke tryghedsskabende idet man kan være i nærheden af liv og aktivitet. Der er muligheder for gennemførelse af større og mindre aktiviteter, afholdelse af fester og markering af beboernes mærkedage i fællesarealer. Det vurderes, at de store nyetablerede fællesarealer lever op til visionen om et godt og aktivt liv.

Der er etableret et anretterkøkken i afd. G og et modtagekøkken i afd. K. Begge køkkener kan anrette færdigproduceret modtaget mad. Køkkenet i afd. K kan tillige fremstille halvfabrikeret mad. Såfremt der skal produceres mad fra bunden på Toftegården, skal begge køkkener opgraderes til produktionskøkkener. Dvs. at der skal etableres grovkøkkener begge steder, samt udvides i faciliteterne på afd. G. De fysiske rammer er til stede til ovennævnte opgradering.

Alle boliger på Toftegården er etværelses-boliger med eget bad og toilet. De nuværende badeværelser vurderes at være for små og bør udvides og indrettes med sanitet og holdegreb, der understøtter beboernes mulighed for at være selvhjulpne. I boligen forefindes tillige et lille køleskab. Der er ikke et egentligt køkken, hvilket betyder, at beboerne ikke kan vælge at fremstille enkelte måltider eller dele deraf i boligen. Boligerne er på ca. 16 m², hvilket begrænser beboerens muligheder for indretning med private ejendele fra tidligere hjem.

I forbindelse med ældreanalysen i 2008 blev det besluttet, at plejeboliger, for at leve op til nutidens krav, er 2-rumsboliger med tidssvarende toilet og badeforhold (kategori 1). Toftegården blev kategoriseres som kategori 3. Dvs. at der er væsentlige mangler i forhold til nutidens krav til boligstandard. Hvis de nuværende rammer for Toftegården bibeholdes, og nye 2-rumsboliger bygges ved at ombygge 2 nuværende boliger til 1 fremtidig bolig, vil boligarealet være ca. 53 m².

Behovet for boliger:

Bornholms Regionskommune råder d.d. over i alt 424 plejeboliger, samt 35 midlertidige-/aflastningspladser. Alle pladser er visiterede pladser, hvor visitationen sker i et visitationsudvalgsmøde. Efter visitationsmødet den 5. marts 2015 var der 2 borgere på garantiventelisten til en plejebolig, som havde ventet 2 uger, hvor den maksimale ventetid må være 8 uger.

Flere borgere, som er visiteret, venter på en specifik bolig, og opføres på den specifikke venteliste, hvor der ingen garanti er for, hvornår boligen kan tilbydes, idet borgere på garantiventeliste kommer først. Den specifikke venteliste pr. 5. marts 2015 indikerer, at der er størst søgning til Plejecenter Lunden (indvendig) og Plejecenter Snorrebakken etape 1. Til Plejehjemmet Toftegården venter den 5. marts 2015 4 borgere.

Hvis man ser på udviklingen af antallet af ældre – her 80 årige + i perioden 2006 – 2027 ses antallet af ældre at stige fra 2411 til 3708. Holdes boligantallet på de nuværende 424, vil dækningsgraden falde fra de nuværende 17,0 til 11,4 i 2017. Center for Ældre har ikke noget entydigt billede af behovet for boliger fremover. Dækningsgraden falder grundet flere ældre, hvilket kunne indikere, at der fremover vil blive et behov for flere boliger. Der er dog grund til at tro, at den rehabiliterende indsats, som i de kommende år bliver øget, medfører, at

borgerne kan blive længere i eget hjem. Ønskes mere konkrete svar på det fremtidige behov, anbefales det, at der laves en grundigere analyse heraf.

Tanker om fremtidig placering og status

Generelt vurderes det, at Plejehjemmet Toftegården er attraktivt pga. dets status som plejehjem, der ikke kræver indskud, når borgerne flytter ind. Ligeledes giver Toftegårdens status som plejehjem mulighed for fleksibilitet i forbindelse med åbning og lukning af stuer efter behov. Hvis der ombygges til 2 rumsboliger, vil denne fleksibilitet indskrænke sig til, at man kan lukke stuer, men ikke udvide antallet, idet de nuværende tomme boliger, vil blive inddraget. Vælger man i perioder at have tomme boliger, skal der ikke betales tomgangshusleje, som i plejecentrene. Der vil stadig skulle "betales" andel af driftsomkostninger, som man ikke kan pålægge de øvrige beboere.

Når man bor på plejehjem, udstedes der ikke lejekontrakt, men et boligdokument, som i bund og grund giver beboeren de samme rettigheder. Det er dog kommunen, som fastsætter f.eks. regler for, hvor hurtigt man kan opsige boligen. Pt. er der 14 dages frist for ind- og udflytning. I plejecentrene, som er underlagt lejeloven, er denne frist 3 måneder. Borgeren har ret til, som ved huslejekontrakter, at blive boende i boligen. Det har ved de tidligere plejehjemslukninger i BRK løst sig ved, at beboerne fik tilbudt en lejlighed i det nye byggeri, og kommunen har betalt flytning og den fremtidige difference på huslejebetaling. Plejehjemmet Toftegården har en meget lav husleje, og der ydes ikke boligstøtte, som der gøres i almene boliger.

Fremtidig placering

Af kommuneplanen for 2013 fremgår det, at bl.a. nyt plejeboligbyggeri kan ske i Hasle, Rønne, Aakirkeby og Nexø. Det kan konstateres, at der er størst søgning til boliger i Rønne. Der er størst søgning til Plejecenter Lunden (indvendig) og Snorrebakke Allé 2 (etape 1).

Økonomiske konsekvenser

Drifts- og vedligeholdelsesbudget:

Der er i nuværende budget til drift og vedligeholdelse af Toftegården afsat i alt kr. 1.691.000
Hertil kommer et yderligere beskrevet budgetbehov for vedligeholdelse kr. 485.000

Der kan arbejdes med 3 scenarier for Toftegården:

1. Toftegården forbliver et plejehjem, men renoveres med tidssvarende boliger m.m.
2. Toftegården ombygges til plejecenter
3. Toftegården nybygges

Ad 1: Kommunen skal selv finansiere ombygningen ved træk på kassen

Ad 2 og 3: Finansieres efter almenboligloven, beboerindskud 2 %, Kommunen 10¹ %, og 88 % lånefinansieres. Denne finansiering gælder kun for boligerne og fællesarealer. Staten giver tilskud til servicearealer med 40.000 kr. pr. bolig, dog max. 60 % af anskaffelsestallet, resten af udgiften til serviceareal skal kommunen selv finansiere.

Hvis Toftegården renoveres med tidssvarende 2-rumsboliger, skal der tages stilling til en fremtidig placering af hjemmeplejen, som i dag råder over 8 boliger, træningsenheden, som råder over 3 boliger og evt. aktivitetscenteret. Der skal ligeledes tages stilling til, hvor beboerne kan huses i ombygningsperioden.

Overslagspriser på etablering af 34 2-rums boliger i plejecenter eller plejehjem:

---

¹ Regeringen har varslet, en forhøjelse af den kommunale medfinansiering fra 2017 til 14 %

Renovering og ombygning af Toftegården

Ombygning til 34 stk. 2-rums boliger og service² og fællesarealer i stueplan,
Udskiftning af tekniske anlæg og renovering af klimaskærm og udenoms arealer

Kr. 13.000 x 3.800 m² etageareal kr. 50.000.000

Nybygning på Toftegårdens areal

Nedrivning af eksisterende bygning og opførelse af 34 stk. 2-rums boliger
og service- og fællesarealer (erfaringstal fra Snorrebakken 2. etape)

kr. 4.000.000³ + kr. 121.700.000: 60 x 34 (kr. 25.000/m² etageareal)

Baseret på samlet anlægspris for Snorrebakken II kr. 74.000.000

Nybygning på ikke byggemodnet areal på Bornholm (ekskl. evt. jordkøb)

Baseret på samlet anlægspris for Snorrebakken II kr. 70.000.000

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering for Bornholms Ælde­reråd i møde den 8. september 2015.

Bornholms Ælde­reråd, den 8. september 2015:

Taget til efterretning.

Rådet ønsker at blive repræsenteret i arbejdsgruppen med f. eks. 3 medlemmer.

---

² Der er beregnet flere m² serviceareal end ved Snorrebakken 2. etape.

³ Forbehold vedr. mængden af PBC, blyholdigt maling, asbest og andet farligt affald.

Punkt 16: Orientering om de økonomiske vilkår for medborgerhuse

Åbent punkt

16 Orientering om økonomiske vilkår for medborgerhuse

82.00.00G01-0244

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	19-08-2015	5	
Teknik- og Miljøudvalget	17-08-2015	14	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	16	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget beslutter.

Teknik- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Orientering om undersøgelse af de økonomiske vilkår for kommunalt ejede og foreningsejede medborgerhuse på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,
at orientering tages til efterretning.

Teknik- og Miljøudvalget den 17. august 2015:
Taget til efterretning.

Fritids- og Kulturudvalget, den 19. august 2015:
Orienteringen taget efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af et politisk ønske blev der i april nedsat en arbejdsgruppe, der skulle undersøge de økonomiske vilkår for kommunalt ejede og foreningsejede medborgerhuse på Bornholm. Formålet er, at tilvejebringe et politisk beslutningsgrundlag for at drøfte mulighederne for at skabe mere ligeværdige økonomiske vilkår.

I 2015 findes i alt 19 medborgerhuse på Bornholm. Kommunen ejer 11 af øens medborgerhuse, mens de resterende 8 medborgerhuse ejes af foreninger og selvejende institutioner.

De 11 kommunale medborgerhuse drives til daglig af enten forenings- eller husbestyrelser, som har indgået driftsaftaler med kommunen. Kommunen stiller ejendommen vederlagsfrit til rådighed for husbestyrelsen. Til gengæld står husbestyrelsen for rengøring, indvendig vedligeholdelse samt renholdelse og glatførebekæmpelse af udenomsarealer. Hovedparten af driftsaftalerne skal revideres i 2015, og der skal fastlægges principper for genforhandlingen.

Det kommunale tilskud til de kommunale medborgerhuse går til afholdelse af husenes basisudgifter hvilket i alt udgør 822.000 kr. årligt i 2016-2019.

De 8 foreningsejede medborgerhuse har status som selvejende huse. Derfor har regionskommunen ikke driftsforpligtelser overfor dem. Traditionelt har de modtaget et direkte kommunalt tilskud, hvilket er udfaset og helt bortfalder i 2016.

Det er den administrative vurdering, at det opvarmede erhvervsareal målt i kvadratmeter er det mest retvisende, objektive parameter for sammenligning af medborgerhusene. De 11 kommunale huse disponerer i alt over ca. dobbelt så mange kvadratmeter som de 8 selvejende huse til sammen.

Isoleret set på denne baggrund vil en økonomisk ligestilling mellem de 19 forskellige medborgerhuse uanset ejerforhold medføre øgede udgifter på 412 t.kr. i kommunalt tilskud til de 8 selvejende huse. Der er dog rigtig mange forhold, der kan diskuteres, at have indflydelse på hvad ligestilling er, fx lejeindtægter, aktivitet i bygningerne etc. Disse forhold er ikke inddraget i nærværende undersøgelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Enslydende dagsordenspunkt fremgår af Fritids- og Kulturudvalgets dagsorden den 19. august 2015.

Til orientering for Bornholms Ældeerråd i møde den 8. september 2015.

Bornholms Ældeerråd, den 8. september 2015:

Taget til efterretning.

Punkt 17: Budget 2016 i høring i Bornholms Ældreråd

Bilag

Høringssvar

Brev budget 2016

Budgetforslag 2016 - samlet

Åbent punkt

17 Budget 2016 i høring i Bornholms Ældreråd

00.30.00000-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	18-08-2015	2	
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	17	

I henhold til budgetvejledningen for 2016 sendes budgetmaterialet hermed i høring frem til den 24. august 2015 kl. 12.00, som er sidste frist for at indsende høringssvar.

Budgetmaterialet til budget 2016 sendes i høring i Ældrerådet, Handicaprådet, Folkeoplysningsudvalget, Bornholms Idrætsråd, MED-hovedudvalget samt kommunens centre.

Høringssvar indsendes pr. mail til Økonomi og Personale på oep@brk.dk.

Høringsmaterialet består af:

- et administrativt sparekatalog
- udvidelsesforslag
- anlægsforslag
- takstblad
- udvalgenes oplæg til delmål for 2016

Høringsmaterialet findes på Dragenettet samt på kommunens hjemmeside.

Der er i budgetprocessen for budget 2016 udarbejdet et administrativt budgetforslag forud for de politiske drøftelser, der påbegyndes med Kommunalbestyrelsens budgettemadag den 12. august, hvor det administrative budgetforslag præsenteres.

Det administrative forslag bygger på forslagene i det administrative sparekatalog samt udvidelsesforslag og anlægsforslag.

Den 1. - 2. september holder kommunalbestyrelsen budgetseminar. Evt. nye forslag som følge af dette sendes i høring fra den 14. september med høringsfrist den 23. september.

Bornholms Ældreråd, den 11. august 2015:

Orientering om budgetforslag 2016 blev givet ved servicedirektør Johannes Nilsson.

Rådet ser med skepsis på den udmeldte ramme de kommende 4 år.

Rådet forudsætter en løbende orientering om de mål der er sat og den tidsramme der er lagt.

Til møde i Bornholms Ældreråd, den 18. august 2015:

Stillingtagen til indhold af høringssvar.

Bornholms Ældreråd, den 18. august 2015:

Drøftet.

Formanden og næstformanden udarbejder forslag til høringssvar ud fra stikord givet i mødet og sender til Rådets medlemmer i dag. Tilbage meldinger herpå skal ske til formanden senest den 20. august, kl. 12. Det endelige høringssvar skal fremsendes senest den 24. august kl. 12.

Til mødet i Bornholms Ældreråd den 8. september 2015:

Høringssvar er fremsendt til Center for Økonomi og Personale den 20. august 2015 og er vedh. dagsordenen som bilag.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Godkendt.

Punkt 18: Mødeplan

Åbent punkt

18 Mødeplan

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	18	

Tirsdag den 8. september

Tirsdag den 6. oktober

Tirsdag den 10. november

Tirsdag den 8. december

Alle dage kl., 09,30.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Ingen bemærkninger.

Punkt 19: Gensidig orientering

Åbent punkt

19 Gensidig orientering

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	19	

Forslag til fremtidige aktiviteter og eventuelle gæster m.m.

- Lene Olsen og Jeanette Bech, ledere af plejecentrene om status og visioner
- Repræsentanter fra FOA og DSR om hvordan medarbejderne oplever den nye struktur.
8. september, kl. 10-11
- Formand for lægerne på Bornholm Kathri Marcussen

Bornholms Ældreråd, den 11. august 2015:

Repræsentanter fra FOA og DSR udsættes.

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Der planlægges møde med regionsrådsformand Sofie Hæstorp Andersen.

Rådet bemærker med beklagelse, ikke at være inviteret til indvielse af fælleslokalerne på Plejecenter Klippebo.

Temadag den 5. oktober i Danske Ældreråd.

Orientering om at der foreligger en evalueringsrapport vedr. it-support ved 60+ Bornholm.

Punkt 20: Eventuell

Åbent punkt

20 Eventuelt

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	20	

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:

Intet.

Punkt 21: Orientering til pressen

Åbent punkt

21 Orientering til pressen

27.15.00P35-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	08-09-2015	21	

Bornholms Ældreråd, den 8. september 2015:
Formanden kontakter pressen.